Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

28. november 2013 *

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 80/987/EMÜ — Direktiiv 2002/74/EÜ — Töötajate kaitse tööandja maksejõuetuse korral — Garantiiasutused — Garantiiasutuste maksekohustuse piiramine — Töötasunõuded, mis on muutunud sissenõutavaks rohkem kui kuus kuud enne tööandja suhtes kohtusse maksejõuetuse tuvastamise avalduse esitamist

Kohtuasjas C-309/12,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal Central Administrativo Norte (Portugal) 30. märtsi 2012. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 27. juunil 2012, menetluses

Maria Albertina Gomes Viana Novo,

Ezequiel Martins Dias,

Gabriel Inácio da Silva Fontes,

Marcelino Jorge dos Santos Simões,

Manuel Dourado Eusébio,

Alberto Martins Mineiro,

Armindo Gomes de Faria,

José Fontes Cambas,

Alberto Martins do Alto,

José Manuel Silva Correia,

Marilde Marisa Moreira Marques Moita,

José Rodrigues Salgado Almeida,

Carlos Manuel Sousa Oliveira,

Manuel da Costa Moreira,

Paulo da Costa Moreira,

* Kohtumenetluse keel: portugali.

José Manuel Serra da Fonseca,

Ademar Daniel Lourenço Dias,

Ana Mafalda Azevedo Martins Ferreira

versus

Fundo de Garantia Salarial IP,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud E. Juhász (ettekandja), A. Rosas, D. Šváby ja C. Vajda,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 15. mai 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— M. Albertina Gomes Viana Novo jt, esindaja: *advogado* J. Trocado da Costa,

— Fundo de Garantia Salarial IP, esindaja: *advogada* J. Pereira,

— Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes ja J. Quintela Coelho,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Möller,

— Euroopa Komisjon, esindajad: M. Afonso ja J. Enegren,

olles 20. juuni 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 20. oktoobri 1980. aasta direktiivi 80/987/EMÜ töötajate kaitset tööandja maksejõuetuse korral käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 283, lk 23; ELT eriväljaanne 05/01, lk 217) (edaspidi „direktiivi 80/987 algne redaktsioon”), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/74/EÜ (EÜT L 270, lk 10; ELT eriväljaanne 05/04, lk 261; edaspidi „direktiivi 80/987 muudetud redaktsioon”), artiklite 4 ja 10 tõlgendamist.

2 See taotlus esitati M. Gomes Viana Novo ja 17 teise isiku (edaspidi nimetatud koos „M. Gomes Viana Novo jt”) ning Fundo de Garantia Salarial IP (palga garantiifond, edaspidi „FGS”) vahelises kohtuvaidluses selle üle, kas FGS tagab töötasunõuded, mis põhikohtuasja hagejatel on oma endise tööandja vastu, kes on maksejõuetu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiivi 80/987 algse redaktsiooni artikkel 3 oli sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed kindlustamaks, et artiklit 4 arvestades tagavad garantiiasutused töölepingutest või töösuhetest tulenevate töötaja töötasuga seotud rahuldamata nõuete väljamaksmise kindlaksmääratud kuupäevale eelnenud ajavahemiku eest.

2. Liikmesriikide valikul on lõikes 1 osutatud kuupäevaks:

— tööandja maksejõuetuse tekkimise kuupäev,

— kuupäev, mil asjaomane töötaja sai teate vallandamise kohta tööandja maksejõuetuse tõttu, või

— tööandja maksejõuetuse tekkimise kuupäev või kuupäev, mil lõpetati asjaomase töötaja tööleping või töösuhe tööandja maksejõuetuse tõttu."

4 Direktiivi 80/987 algse redaktsiooni artikkel 4 oli sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid võivad piirata artiklis 3 nimetatud garantiiasutuste vastutust.

2. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 nimetatud võimalust, peavad nad:

— artikli 3 lõike 2 esimeses alapunktis nimetatud juhul kindlustama rahuldamata nõuete väljamaksmise, mis on seotud töötasuga töölepingu või töösuhte nende viimase kolme kuu eest, mis kuuluvad tööandja maksejõuetuse tekkimise kuupäevale eelnenud kuue kuu hulka,

— artikli 3 lõike 2 teises alapunktis nimetatud juhul kindlustama töötasuga seotud rahuldamata nõuete väljamaksmise töölepingu või töösuhte nende kolme viimase kuu eest, mis eelnesid kuupäevale, mil asjaomane töötaja sai teate vallandamise kohta tööandja maksejõuetuse tõttu,

— artikli 3 lõike 2 kolmandas alapunktis nimetatud juhul kindlustama töötasuga seotud rahuldamata nõuete väljamaksmise töölepingu või töösuhte nende viimase 18 kuu eest, mis eelnesid tööandja maksejõuetuse tekkimise kuupäevale või mil lõpetati asjaomase töötaja tööleping või töösuhe tööandja maksejõuetuse tõttu. Sellisel juhul võivad liikmesriigid piirata maksekohustust kohustusega maksta vastavalt kaheksa nädala eest või mitme lühema ajavahemiku eest, mis kokku moodustavad kaheksa nädalat."

5 Direktiivi 80/987 algse redaktsiooni artikleid 3 ja 4 on muudetud direktiiviga 2002/74. Viimati nimetatud direktiivi artikli 2 lõige 1 näeb ette, et liikmesriigid jõustavad selle direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 8. oktoobrit 2005 ning kohaldavad neid sätteid tööandja igasuguse maksejõuetuse suhtes, mis on tekkinud pärast nende sätete jõustumist.

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiiviga 2008/94/EÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral (ELT L 283, lk 36) direktiivi 80/987 muudetud redaktsioon kodifitseeriti ja tunnistati kehtetuks. M. Gomes Viana Novo jt tööandja maksejõuetuse tekkimise kuupäeva arvesse võttes tuleb sellegipoolest kohaldada viimati nimetatud direktiivi.

7 Direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni artiklis 3 on ette nähtud:

„Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et garantiiasutused tagavad vastavalt artiklile 4 töötajate töölepingutest või töösuhetest tulenevate rahuldamata nõuete väljamaksmise, sealhulgas lahkumistoetuse töösuhte lõpetamise korral, kui siseriiklikud õigusaktid seda ette näevad.

Garantiiasutuse ülevõetavad nõuded peavad olema rahuldamata töötasunõuded seoses ajavahemikuga vastavalt olukorrale enne ja/või pärast liikmesriikide määratud kuupäeva."

8 Selle direktiivi artiklis 4 on sätestatud:

„1. Liikmesriikidel on võimalus piirata artiklis 3 nimetatud garantiiasutuste vastutust.

2. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 nimetatud võimalust, täpsustavad nad ajavahemiku pikkuse, mille eest garantiiasutus peab maksma rahuldamata nõudeid. See ei tohi olla lühem kui ajavahemik, mis hõlmab töösuhte kolme viimase kuu tasu enne ja/või pärast artiklis 3 nimetatud kuupäeva. Liikmesriigid võivad selle kolmekuulise minimaalse ajavahemiku hõlmata võrdlusperioodiga, mille kestus on vähemalt kuus kuud.

Liikmesriigid, kus võrdlusperiood on vähemalt 18 kuud, võivad piirata ajavahemikku, mille eest garantiiasutus maksab rahuldamata nõudeid, kaheksa nädalani. Sel juhul kasutatakse minimaalse ajavahemiku arvutamiseks töötajale kõige soodsamaid ajavahemikke.

3. Lisaks võivad liikmesriigid kehtestada garantiiasutuse maksete ülemmäärad. Need ei tohi olla väiksemad kui käesoleva direktiivi ühiskondliku eesmärgiga ühiskondlikult kokkusobiv tase.

Kui liikmesriigid seda võimalust kasutavad, teatavad nad komisjonile ülemmäära kehtestamisel kasutatud meetoditest."

Portugali õigus

9 27. augusti 2003. aasta seaduse nr 99/2003, millega võetakse vastu tööseadustik, põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni artiklis 380 „Nõuete tagamine" on ette nähtud:

„Eriõigusaktides ette nähtud korras tagab [FGS] töötajale nende töölepingust ja selle rikkumisest või lõpetamisest tulenevate nõuete rahuldamise, mida tööandja ei suuda täita oma maksejõuetuse või raske majandusliku olukorra tõttu."

10 FGS-i tegevuse raamistik on määratletud 29. juuli 2004. aasta seadusega nr 35/2004. Selle seaduse artikli 317 kohaselt tagab see fond „tööandja kohustuste täitmata jätmise korral töötajale töölepingutest ja nende rikkumisest või lõpetamisest tulenevate nõuete täitmise vastavalt järgmistes artiklites sätestatud korrale".

11 Selle seaduse artikkel 318, milles on määratletud tagatud olukorrad, näeb ette:

„1. [FGS] tagab eelmises artiklis nimetatud nõuete rahuldamise, kui kohus on tööandja maksejõuetuks kuulutanud.

2. [FGS] tagab eelmises lõikes nimetatud nõuete rahuldamise ka juhul, kui on algatatud 20. oktoobri 1998. aasta dekreetseaduses nr 316/98 ette nähtud lepitusmenetlus.

3. Ilma et see piiraks eelmises lõikes sätestatu kohaldamist, peab [FGS] taotlema kohtult ettevõtja maksejõuetuks tunnistamist, kui 20. oktoobri 1998. aasta dekreetseaduse nr 316/98 artiklite 4 ja 9 kohaselt keeldumisest või lõpetamisest tingitult ei jätkata lepitusmenetlust ning ettevõtja töötajad nõuavad [FGS]-i tagatud nõuete täitmist.

4. Kui asjaomastel ettevõtjatel on koosseisulisi töötajaid, peab [FGS] eelmistes lõigetes sätestatu täitmise huvides saama teatise:

a) kohtutelt maksejõuetuse erimenetluse avalduse ja maksejõuetuse väljakuulutamise kohta;

b) Instituto de Apoio às Pequenas e Médias Empresas e ao Investimento'lt (väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate abistamise ja investeeringutoetuste instituut, „IAPMEI") lepitusmenetluse taotluse või sellest keeldumise või selle lõpetamise kohta."

12 Sama seaduse artiklis 319 on tagatud nõuded määratletud järgmiselt:

„1. [FGS] tagab selliste artiklis 317 ettenähtud nõuete täitmise, mis on muutunud sissenõutavaks menetluse algatamisele või eelmises artiklis viidatud taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul.

2. Kui eelmises lõikes nimetatud võrdlusperioodil nõue sissenõutavaks ei muutu või kui selle summa jääb alla […] järgmise artikli lõikes 1 kehtestatud ülemmäära, tagab [FGS] pärast mainitud võrdlusperioodi tekkinud nõuded kuni nimetatud ülemmäärani.

3. [FGS] tagab nõuete täitmise üksnes juhul, kui asjaomane nõue esitatakse vähemalt kolm kuud enne nende aegumist".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

13 Kuna M. Gomes Viana Novo jt tööandja lakkas alates 2003. aasta aprillikuust neile töötasu maksmast, ütlesid nad oma töölepingud 15. septembril 2003 üles, nagu neile annavad õiguse seda valdkonda reguleerivad liikmesriigi õigusnormid. 10. veebruaril 2004 pöördusid M. Gomes Viana Novo jt Tribunal de trabalho de Barcelos (Barcelose töökohus, Portugal) poole, et saavutada oma nõuete summa kindlaksmääramine ja sundtäitmine. Nende taotlus rahuldati.

14 Et tööandja varast ei piisanud nende nõuete rahuldamiseks, esitasid M. Gomes Viana Novo jt 28. novembril 2005 Tribunal de comércio de Vila Nova de Gaia'le (Vila Nova de Gaia kaubanduskohus, Portugal) taotluse, milles palusid tunnistada tööandja maksejõuetuks. Pärast maksejõuetuks tunnistamist registreeriti ka töötasunõuded.

15 26. juulil 2006 palusid M. Gomes Viana Novo jt FGS-il oma nõuded rahuldada. FGS-i president jättis need taotlused 21. ja 26. detsembri 2006. aasta määrustega rahuldamata põhjendusega, et need olid muutunud sissenõutavaks enam kui kuus kuud enne tööandja maksejõuetuks tunnistamise menetluse algatamist, st enne 29. juuli 2004. aasta seaduse nr 35/2004 artikli 319 lõikes 1 ette nähtud võrdlusperioodi.

16 M. Gomes Viana Novo jt esitasid nende kohtumääruste peale tühistamiskaebused, mille Tribunal administrativo e fiscal do Porto (Porto haldus- ja maksukohus) 18. märtsi 2010. aasta otsusega rahuldamata jättis. M. Gomes Viana Novo jt kaebasid selle rahuldamata jätmise otsuse edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

17 Neil asjaoludel otsustas Tribunal Central Administrativo Norte menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas konkreetselt tööandja maksejõuetuse korral töötasunõuete tagamist reguleerivat liidu õigust – täpsemalt direktiivi [80/987 muudetud redaktsiooni] artikleid 4 ja 10 – tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnorm, mis tagab üksnes nende nõuete tasumise, mis muutusid sissenõutavaks tööandja maksejõuetuks tunnistamise taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul, isegi kui töötajad pöördusid tööandja vastu töökohtusse, taotledes võlgnetava summa kohtulikku kindlaksmääramist ja sundtäitmist?"

Eelotsuse küsimus

18 Esitatud küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt ei ole tagatud töötasunõuded, mis on muutunud sissenõutavaks rohkem kui kuus kuud enne tööandja maksejõuetuks tunnistamise avalduse esitamist, isegi kui töötajad on enne selle kuuekuulise ajavahemiku algust algatanud tööandja vastu kohtumenetluse, taotledes nende nõuete suuruse kindlaksmääramist ja nende sundtäitmist.

19 Euroopa Kohtule esitatud toimikust ilmneb, et FGS jättis M. Gomes Viana Novo jt töötasunõuded rahuldamata põhjusel, et need olid muutunud sissenõutavaks rohkem kui kuus kuud enne kuupäeva, mil esitati taotlus tööandja maksejõuetuks tunnistamiseks ja mis on kuupäevaks, millest alates tuleb direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide kohaselt arvestada selle direktiivi artikli 3 teises lõigus ja artikli 4 lõikes 2 nimetatud võrdlusperioodi kestust.

20 Direktiivi 80/987 algse redaktsiooni ja muudetud redaktsiooni eesmärk on tagada kõigile töötajatele tööandja maksejõuetuse korral vähemalt miinimumkaitse Euroopa Liidu õiguse alusel selle kaudu, et rahuldatakse töölepingutest või töösuhetest tulenevad rahuldamata nõuded kindlaksmääratud ajavahemiku eest (vt 4. märtsi 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-19/01, C-50/01 ja C-84/01: Barsotti jt, EKL 2005, lk I-2005, punkt 35; 16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-69/08: Visciano, EKL 2009, lk I-6741, punkt 27, ja 17. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-435/10: van Ardennen, EKL 2011, lk I-11705, punkt 27).

21 Sel eesmärgil paneb direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni artikkel 3 liikmesriikidele kohustuse võtta vajalikud meetmed kindlustamaks, et selle direktiivi artiklit 4 arvestades tagaksid garantiiasutused töötajate rahuldamata nõuete täitmise.

22 Siiski annavad nii direktiivi 80/987 algne redaktsioon kui ka direktiivi 80/987 muudetud redaktsioon liikmesriikidele võimaluse maksekohustust piirata võrdlusperioodi või tagamiskohustuse ajalise kestuse ja/või maksete ülemmäära kehtestamise abil.

23 Sellega seoses ilmneb komisjoni aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule, milles käsitletakse teatavate direktiivi 2008/94/EÜ (mille artiklid 3 ja 4 vastavad sisuliselt direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni vastavatele artiklitele) sätete rakendamist ja kohaldamist (KOM(2011) 84 lõplik)), punktist 3, et suur hulk liikmesriike on kasutanud seda võimalust piirata oma maksekohustust ajaliselt ja/või on kehtestanud maksete ülemmäärad.

24 Direktiivi 80/987 algse redaktsiooni artikkel 3 andis liikmesriikidele võimaluse valida, millisel viisil toodud variantidest määratakse kindlaks kuupäev, millest alates on väljamaksmata töötasu tagatud. Tehtud valikut arvestades oli sama direktiivi artikli 4 lõikes 2 määratletud rahuldamata töötasunõuded, millele igal juhul laieneb tagamiskohustus, kui liikmesriik on nimetatud artikli lõike 1 alusel otsustanud seda tagamiskohustust piirata (vt selle kohta 10. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas C-373/95: Maso jt, EKL 1997, lk I-4051, punkt 47).

25 Muudatustega, mis direktiiviga 2002/74 direktiivi 80/987 algse redaktsiooni artiklisse 3 tehti, tühistati nende kolme kuupäeva mainimine, mis seal algselt kirjas oli, ja selle sätte teise lõiguga anti liikmesriikidele sellest ajast peale võimalus määrata omal äranägemisel kindlaks kuupäev, millele eelneva ja/või järgneva ajavahemiku jooksul võtavad garantiiasutused üle saamata töötasule vastavad nõuded (vt selle kohta 18. aprilli 2013. aasta otsus kohtuasjas C-247/12: Mustafa, punktid 39–41).

26 Direktiivi 80/987 algse redaktsiooni artikli 4 lõigetes 1 ja 2 oli sätestatud, et kui liikmesriigid soovivad piirata garantiiasutuste vastutust, võivad nad ette näha, et minimaalselt peavad olema tagatud töötasunõuded kolme kuu eest, mis kuuluvad võrdluskuupäevale eelnenud kuue kuu hulka. Alates direktiiviga 2002/74 direktiivi 80/987 algsesse redaktsiooni tehtud muudatuste jõustumisest on isegi võimalik ette näha, et see ajavahemik on võrdluskuupäevast hilisem. Liikmesriikidel on ka võimalik ette näha, et nõuded on tagatud üksnes minimaalse kaheksa nädala pikkuse ajavahemiku eest, tingimusel et see kaheksanädalane ajavahemik kuulub pikema, vähemalt 18 kuu pikkuse võrdlusperioodi hulka.

27 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et direktiivi 80/987 muudetud redaktsioon ei keela liikmesriigil kehtestada võrdlusperioodi alguskuupäevaks kuupäeva, mil esitati avaldus tunnistada tööandja maksejõuetuks. Kui asjaomane liikmesriik otsustab kasutada võimalust nõuete tagamist ajaliselt piirata, ei takista tal samuti miski piirata võrdlusperioodi kuue kuuga, kui ta tagab töösuhte kolme viimase kuu töötasu väljamaksmise.

28 Kuna põhikohtuasja vaidluse puhul tagavad liikmesriigi õigusnormid töösuhte viimase kolme kuu eest võlgnetava töötasu hüvitamise, siis tuleb tõdeda, et võttes vastu sätted, mis näevad ette, et FGS tagab töötasunõuded, mis on muutunud sissenõutavaks kuue kuu jooksul enne tööandja maksejõuetuks tunnistamise avalduse esitamist ja teatud tingimustel isegi pärast seda kuupäeva, on liikmesriigi seadusandjal lubatud kasutada direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni artiklites 3 ja 4 ette nähtud võimalust piirata garantiiasutustele pandavat tagamiskohustust.

29 Nagu ilmneb kohtupraktikast, mida Euroopa Kohus käesoleva kohtuotsuse punktis 20 meelde tuletas, on direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni eesmärk tagada töötajatele üksnes minimaalne kaitse tööandja maksejõuetuse korral. Sätted, mis puudutavad liikmesriikidele antud võimalust tagatisi piirata, näitavad et direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooniga loodud süsteem võtab arvesse liikmesriikide finantsilist võimekust ja soovib säilitada riiklike garantiiasutuste finantstasakaalu.

30 Eelkõige ilmneb see kaalutlus liikmesriikidele antud võimaluses vähendada tagatud ajavahemikku, kui minimaalne viiteperiood on pikk, nagu on ette nähtud direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni artikli 4 lõike 2 teises lõigus, ning võimaluses kehtestada maksetele ülemmäärad selle direktiivi artikli 4 lõike 3 alusel.

31 Tuleb märkida, et direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni artiklis 4 ette nähtud juhte, mil garantiiasutuste maksekohustust on lubatud piirata, tuleb tõlgendada kitsalt (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus van Ardennen, punkt 34).

32 Nende juhtude kitsa tõlgendamise tulemuseks ei tohi aga olla liikmesriikidele sõnaselgelt antud võimaluse seda maksekohustust piirata sisutühjaks muutmine.

33 Samas tuleks tõdeda, et nii juhtuks, kui direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni tuleks tõlgendada selliselt, et selle direktiiviga on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt ei ole tagatud töötasunõuded, mis on muutunud sissenõutavaks rohkem kui kuus kuud enne tööandja maksejõuetuks tunnistamise avalduse esitamist.

34 Lisaks tuleb rõhutada, et vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 20 meenutatud Euroopa Kohtu praktikale on direktiivi 80/987 eesmärk tagada töötajatele kaitse tööandja maksejõuetuse korral. Sellest järeldub, et kõnealuse direktiiviga loodud süsteem eeldab seose olemasolu maksejõuetuse ja rahuldamata töötasunõuete vahel.

35 Euroopa Kohtule esitatud toimikumaterjalidest ilmneb siiski, et põhikohtuasja vaidluse puhul niisugune seos puudub.

36 Nimelt, samal ajal kui vaidluse esemeks olevad töötasunõuded tekkisid seetõttu, et M. Gomes Viana Novo jt tööandja lakkas alates 2003. aasta aprillikuust neile töötasu maksmast ja nad ütlesid oma töölepingud alates 2003. aasta septembrikuust selle maksmatajätmise tõttu üles, said teised sama tööandja töötajad aastail 2004–2006 jätkuvalt palka ja nende töölepingud lõpetati tööandja maksejõuetuse tõttu alles 2006. aasta maikuus. Hoolimata palgamaksete hilinemisest säilitas tööandja mitme aasta jooksul pärast M. Gomes Viana Novo jt töölepingute ülesütlemist suure osa oma töötajatest ja maksis neile palka.

37 Seetõttu tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 80/987 muudetud redaktsiooni tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt ei ole tagatud töötasunõuded, mis on muutunud sissenõutavaks rohkem kui kuus kuud enne tööandja maksejõuetuks tunnistamise avalduse esitamist, isegi kui töötajad on enne selle kuuekuulise ajavahemiku algust algatanud tööandja vastu kohtumenetluse, taotledes nende nõuete suuruse kindlaksmääramist ja nende sundtäitmist.

Kohtukulud

38 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

Nõukogu 20. oktoobri 1980. aasta direktiivi 80/987/EMÜ töötajate kaitset tööandja maksejõuetuse korral käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/74/EÜ tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt ei ole tagatud töötasunõuded, mis on muutunud sissenõutavaks rohkem kui kuus kuud enne tööandja maksejõuetuks tunnistamise avalduse esitamist, isegi kui töötajad on enne selle kuuekuulise ajavahemiku algust algatanud tööandja vastu kohtumenetluse, taotledes nende nõuete suuruse kindlaksmääramist ja nende sundtäitmist.

Allkirjad